

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Panasz – Az uniós jog megsértése

Kérjük, hogy az űrlap kitöltése előtt olvassa el a „*Panasz benyújtása az Európai Bizottsághoz*” oldalon feltüntetett információkat:

https://ec.europa.eu/assets/sg/report-a-breach/complaints_hu/

A csillaggal (*) jelölt mezők mindegyikét kötelező kitölteni. Kérjük, törekedjen a tömörségre. Szükség esetén külön lapot is felhasználhat mondanivalója megfogalmazásához.

A Bizottság tud fogadni tanúsított e-maileket (például @pec.it domainnevű e-mail-címről érkező üzeneteket), de műszaki okokból nem tud válaszüzenetet küldeni tanúsított e-mail-címekre. Ezért kérjük, hogy a panasztételi űrlapon adjon meg egy szokványos e-mail-címet és/vagy postacímet, hogy válaszolhassunk Önnek.

1. Személyazonosító és elérhetőségi adatok

	Panaszos*	Az Ön képviselője (ha van képviselője)
Megszólítás Úr/Asszony	Úr	
Utónév*	Benedek	
Vezetéknév*	Jávor	
Szervezet:		
Cím*	██████████	
Település*	██████████	
Irányítószám*	██████	
Ország*	Magyarország	
Telefonszám	██████████	
E-mail-cím	████████████████████	
Nyelv*	magyar	
Önnek vagy a képviselőjének küldjük az írásos megkereséseinket?*	☒	☐

2. Hogyan sérült az európai uniós jog?*

	Annak a hatóságnak vagy szervnek az adatai, amelyre az Ön panaszja vonatkozik
Név*	Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal
Cím	Piac u. 42-48.
Település	Debrecen
Irányítószám	4024
EU-tagország	Magyarország
Telefonszám	+36 52/ 511-000
Mobiltelefonszám	-
E-mail-cím	hivatal@hajdu.gov.hu

2.1. Az Ön megítélése szerint mely tagállami intézkedés(ek) ellentétes(ek) az uniós joggal? Miért tartja jogsértő(ek)nek a kérdéses intézkedés(ek)e)t?*

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal 2023. február 13-án egységes környezethasználati engedélyt adott ki a CATL kínai akkumulátoripari cég debreceni akkumulátorgyárának létesítésére. A gyártási tevékenység jelentős vízfelhasználással jár, a tervezett üzem már első lépcsőjében is minimum 3700 m³/nap vízfelhasználással jár a hivatalos adatok szerint, de más elemzések a gyár tényleges vízigényét – annak teljes kapacitású üzemelése esetén – 40.000 m³/nap fölé becsülik. A gyárat vízzel ellátó Debreceni Vízmű Zrt. felszín alatti vízkivétele egy már eleve gyenge állapotú, túlhasznált felszín alatti vízbázist érint, a megnövekedő vízigény a vízbázis mennyiségi állapotának további romlásával, kimerülésével, a talajvízszint már most drámai mértékű süllyedésének fokozódásával járhat.

2.2. Melyik EU-jogszabályt sérti(k) Ön szerint a kérdéses intézkedés(ek)?

1. A **2000/60/EK Víz Keretirányelv** előírja a felszín alatti vízbázisok „jó ökológiai állapotba” hozásának kötelezettségét, a trendszerű folyamatok monitorozását és a negatív folyamatok megállítását. A Hortobágy-Berettyó térségre vonatkozó vízgyűjtő gazdálkodási terv (VGT) az érintett felszín alatti vízbázist rossz, gyenge állapotúnak definiálja, ahol a vízbázis természetes utánpótlódása nem éri el a jelenlegi vízkivételt, a túlhasználat mértékét 303%-ban állapítja meg. Álláspontunk szerint a gyenge állapotú, túlhasznált vízbázisra nehezedő további, akár több 10 ezer m³/nap vízkivétel ellentétes a „jó ökológiai állapot” elérésnek céljával, sőt, a vízbázis további súlyos degradációját, a talajvíztükör jelentős csökkenését vonhatja magával. A jelentős vízhasználattal járó üzem létesítésének engedélyezése ezért álláspontunk szerint ellentétes a **2000/60/EK Víz Keretirányelv** rendelkezéseivel, különös tekintettel a **VKI 4. cikk 1. b) ii)** pontjára, mely szerint „a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszín alatti víztestet, és biztosítják az egyensúlyt a felszín alatti víz kitermelése és utánpótlódása között, azzal a céllal, hogy elérjék a felszín alatti vizek jó állapotát”;

2. A fokozott vízkivétel eredményeként bekövetkező talajvízszint süllyedés kedvezőtlenül hat a felszín alatti vízbázisokhoz kötődő ökoszisztémák (FAVÖKO) biológiai állapotára is, köztük több Natura 2000-es besorolású és egyéb védett területre, kiemelten a „HUHN20122 Tóció-völgy” illetve a HUHN 20033 Debrecen-hajúböszörményi tölgyesek“ Natura 2000-es területekre, benne a természetvédelmi értékei mellett jelentős közjóléti funkcióval rendelkező debreceni Nagyerdővel. A közösségi jog által védett területek potenciális károsodása álláspontunk szerint ellentétes a **92/43/EGK élőhelyvédelmi** valamint a **79/409/EGK és 2009/147/EK madárvédelmi** irányelvekkel.

2.3. Ismertesse a problémát, a tényállást és a panasztétel indokául szolgáló okokat* (max. 7000 karakter terjedelemben):

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal 2023. február 13-án egységes környezethasználati engedélyt adott ki a CATL kínai akkumulátoripari cég debreceni akkumulátorgyárának létesítésére. A gyártási tevékenység jelentős vízfelhasználással jár, a tervezett üzem már első lépcsőjében is minimum 3700 m³/nap vízfelhasználással jár a hivatalos adatok szerint, de más elemzések a gyár tényleges vízigényét – annak teljes kapacitású üzemelése esetén – 20.000 vagy akár 40.000 m³/nap fölé becsülik.

A tervezett gyár vízigényét a Debreceni Vízmű Zrt. látja el, mely Debrecen közigazgatási területén 4 vízkivételi helyen felszíni illetve felszín alatti vízbázisokból vételezi a város és környékének vízellátásához szükséges vízmennyiséget. A város jelenlegi vízigénye jelenleg átlagosan 40.000 m³/nap, mely nyári napokon 60.000 m³/nap mennyiségig növekedhet. A vízkivétellel érintett felszín alatti víztest ugyanakkor az irodalmi adatok alapján erősen túltermelt. A térségben végzendő szénhidrogén kutatási tevékenységhez kötődően készült „Debrecen szénhidrogén koncesszióra javasolt terület komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálati jelentése” (2013, [Microsoft Word - DEBRECEN_CH_jelentes_vegleges.doc \(gov.hu\)](#)) szerint: „A területet érintő sekély porózus víztestek mennyiségi állapota gyenge vagy bizonytalan. A gyenge minősítés oka a talajvízszintek süllyedése, valamint a szárazföldi felszín alatti víztől függő ökoszisztémák állapota. A porózus víztestek állapota egy esetben jó, a többi esetben bizonytalan vagy gyenge a vízmérleg teszt eredményeként.” (p.71.) Nagy Sándor 2013-as doktori értekezése („A közüzemi vízszolgáltatás regionális szemléletű fejlesztése Debrecen térségében”; <https://dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/5cd1fe96-d84d-43e8-ba37-b307460a4b34/content>) megállapítja, hogy „Debrecen vízbázisán például az utánpótlódó víz mennyisége hosszabb időszakot figyelembe véve 60 000 m³/nap, míg a napi lakossági és ipari vízigény 40 000 -55 000 m³/nap.” (p.17-18.). Rámutat ezen túl, hogy Debrecen térségében a vízkivétel hatására

intenzíven csökkenő felszín alatti víztükör jellemző, egy több tíz kilométer átmérőjű, elszívó hatású „tölcsérrel”, amelyben a talajvíz szintje sok méterrel a környező talajvízszintek alatt helyezkedik el. A talajvíz mennyiségi csökkenése intenzív talajszintsüllyedéssel is jár, e tekintetben Debrecen az ország leggyorsabban süllyedő területe. Megállapítja továbbá, hogy a Debrecen I. és II. víztermelő üzemek erősen túlszivattyúzott állapotban vannak, a víztermelés elszívó hatása pedig rendkívül negatív hatást gyakorol a („HUHN 20033 Debrecen-hajúböszörményi tölgyesek“ Natura 2000 területhez tartozó) debreceni Nagyerdő vízellátottságára is.

A Víz Keretirányelv szerinti Hortobágy-Berettyó vízgyűjtő gazdálkodási terv ugyancsak megállapítja, hogy Debrecen térségére jellemzőek a „Nem jó állapotú felszín alatti víztestek, ahol a közvetett és közvetlen vízkivétel nagyobb, mint a hasznosítható vízkészlet”. A VGT szerint „Az 1980-as évek közepéig a vízszintsüllyedés üteme és mértéke megfelelt a meteorológiai viszonyok (csapadék, hőmérséklet) alakulásából adódó állapotoknak. Az 1980-as évek második felétől a talajvízszint-süllyedés üteme viszonylag nagy területeken (elsősorban a legmagasabban elhelyezkedő részek) felgyorsult. Az 1970-es évek elejétől 1990-ig tartó Debreceni vízmű víztermelése miatt kialakult jelentős depresszió a vizsgálat időszakát képező 2001-2006 közötti időszakban fokozatos visszatöltődést mutatott regionális mértékben, amely kihatott az sp.2.6.1 (Nyírség déli rész, Hajdúság) sekély porózus víztestre is, azonban ez a visszatöltődés nem volt olyan mértékű, hogy kompenzálni tudta volna a területen meglévő jelentős felszín alatti vízkivételt. Így a víztestet süllyedés szempontjából továbbra sem lehetett jó állapotúnak tekinteni. Az sp.2.6.2 (Hortobágy, Nagykunság, Bihar északi rész) víztestre nem mondható el a lassú visszatöltődés, sőt Tiszalök tartós süllyedésének következtében az északi régióban regionális mértékűvé vált. (...) Összességében megállapítható, hogy a vizsgálat időszakát képező 2001-2006 közötti időszakban a süllyedések az aleggység területén lévő sekély porózus víztesteken többnyire néhány centiméteres intenzitással tovább folytatódtak. A süllyedés kialakulásában egyéb tényezők (erdősítés, belvízelvezetés) szintén szerepet játszottak, a fennmaradásának azonban döntően a kutakkal történő vízkivételek az okai. A talajvízszint süllyedés problémája a térségek vízgazdálkodásával foglalkozó minden tanulmányban megjelenik. (...) Megállapítható, hogy a homokhátsági sekély víztestek területén a süllyedések kiterjedésüknél fogva regionálisak, hosszútávon folyamatosak és a tendencia sem változik, ezért ezek a víztestek nem jó állapotúak.” Továbbá „Jelentős vízkivételek – szabad készletek esetén is – környezetvédelmi, vízjogi engedélyezési eljárás keretében engedélyezhetők, amelyben a vonatkozó jogszabályok módosítását követően a VKI 4. cikk (7) szerinti vizsgálatokkal igazolni kell, hogy a megvalósuló új vízkivételek nem károsíthatnak jelentős FAVÖKO-kat.” Végezetül a területet érintő VGT 5.2. melléklete alapján a Hortobágy-Hajdúság vízmérlege negatív, mintegy -90.000 m³/nap; kihasználtsága 303%-os, extrém mértékű; állapota gyenge. Az utánpótlódás becsült mértéke 141.000 m³/nap; ebből levonva a FAVÖKO felhasználás 96.000 m³/nap értékét 44.000 m³/nap használható vízmennyiség becsülhető. Ehelyett a közvetlen és közvetett vízkivétel 135.000 m³/napra tehető! Mindezek alapján álláspontunk szerint Debrecen felszín alatti vízbázisai már jelenleg is jelentősen túlhasználtak, a VKI előíranyozta „jó ökológiai állapot” elérése alig valószínű, ebben a helyzetben pedig a VKI alapján az elérést akadályozó tényezők, így a vízhasználati engedélyek felülvizsgálata indokolt. Ehelyett egy potenciálisan 20-25.000, egyes becslések szerint pedig akár 40.000 m³/napot is meghaladó vízigényű üzem engedélyezése ellentétes a **Víz Keretirányelvvél**, közvetlenül akadályozza annak végrehajtását. A felszín alatti vízbázisokra gyakorolt negatív hatás pedig károsítja a tőlük függő ökoszisztémákat (FAVÖKO), köztük több hazai vagy európai jog által védett (Natura 2000-es) területet, ami sérti az EU **élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelveit**.

A megvalósuló beruházás jelentette megnövekedett vízkivétel továbbá az Európai Unió (KEHOP) által finanszírozott vízpótló beruházások (CIVAQUA) céljainak elérését akadályozhatja, az uniós forrásokból megvalósuló vízpótló beruházásokkal ellentétes, szárító, vízelvezető hatást gyakorolva.

2.4. Az érintett EU-ország részesül-e most (vagy várhatóan részesül-e majd a jövőben) uniós finanszírozásban az Ön panaszának tárgyához kapcsolódóan?

Igen - az alábbi mezőben adja meg a vonatkozó információkat
tudom

Nem

Nem

A Debrecen és környékének vízellátását biztosítani szándékozó, és a fent hivatkozott Natura 2000-es és más védett élőhelyek (Fancsikai-tavak, Vekeri-tó) rehabilitációját célzó CIVAQUA-projekt első üteme a Környezeti és energiahatékonysági operatív program (KEHOP-1.3.0-15-2021-00027) keretében, 15,748 milliárd forintos vissza nem térítendő európai uniós és hazai támogatásból épül

[\(CIVAQUA-Tóció projekt – Haidúhátsági Többcélú Vízgyűjtő Rendszer Átalakítása, Kibővítése \(OVF.HU\) \)](#)

Második ütemét információk szerint ([Debreciner.hu](#)) a kormányzat szintén uniós forrásból szándékozik finanszírozni. Az uniós forrásból finanszírozott rehabilitáció eredményessége ugyanakkor megkérdőjelezhető, ha ezzel párhuzamosan a felszín alatti vízbázisok kimerülése, a talajvízszint süllyedése épp ellentétes irányú folyamatokat indít el.

2.5. Ön az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltak megsértésével kapcsolatban kíván-e panaszt benyújtani?

A Bizottság csak azokat az alapjogokat érintő jogsértéseket vizsgálhatja ki, amelyekre az uniós jogszabályok tagállami végrehajtása során kerül sor.

Igen – az alábbi mezőben adja meg a vonatkozó információkat Nem Nem tudom

3. A probléma megoldása érdekében tett eddigi lépések*

Ön tett-e már lépéseket az érintett országban a probléma megoldása érdekében?*

HA IGEN: Közigazgatási lépéseket? Jogi lépéseket?

3.1. Kérjük, adja meg: a) az érintett szerv/hatóság/bíróság adatait és a lépések eredményeként meghozott döntés típusát; b) milyen egyéb intézkedésre került sor az Ön tudomása szerint az ügyben.

Nincs ügyféli jogállásom

3.2. Rendezte-e a kérdéses szerv/hatóság/bíróság az Ön panaszának tárgyát képező ügyet, vagy még folyamatban van a kérdéses eljárás? Ha az eljárás még folyamatban van, mikorra várható döntés az ügyben?*

HA NEM, indokolja meg a megfelelő választ bejelölve, miért nem:

Az adott ügyben már folyamatban van egy másik eljárás valamelyik nemzeti vagy uniós bíróság előtt

Nincs jogorvoslati lehetőség az engem érintő probléma megoldására

Van jogorvoslati lehetőség, de azt túl költséges igénybe venni

Lekéstem a határidőt

Nincs jogom igénybe venni a jogorvoslati lehetőséget (nincs jogalapom ahhoz, hogy keresetet indítsak a bíróságon) – kérjük, tüntesse fel, miért:

Nem tudok jogsegélyt igénybe venni / Nincs ügyvédem

Nem tudom, milyen jogorvoslati lehetőségeket vehetnék igénybe a probléma megoldása érdekében

4. Ha Ön az ügyben már valamelyik, ilyen jellegű problémákkal foglalkozó uniós intézményhez fordult segítségért, kérjük, adja meg, milyen hivatkozási számon iktatták az Ön aktáját/levelét:

Az Európai Parlamentnek benyújtott petíció – Hiv. sz.:.....

Európai Bizottság – Hiv. sz.:.....

Európai ombudsman – Hiv. sz.:.....

Egyéb – kérjük, nevezze meg, melyik intézményhez/szervhez (pl. SOLVIT, FIN-Net, Európai Fogyasztói Központok Hálózata) fordult, és adja meg, milyen hivatkozási számon iktatták a panaszát

5. Sorolja fel azokat a dokumentumokat/bizonyítékokat, amelyek alátámasztják a panaszában foglaltakat, és amelyeket meg tud küldeni a Bizottságnak, ha az intézmény erre felkéri Önt.

 Kérjük, hogy ebben a szakaszban ne csatoljon dokumentumokat a panaszához.

1. CATL akkumulátorgyár Környezeti hatástanulmány
  2. Hortobágy-Berettyó Vízyújtó-gazdálkodási Terv
  3. Debrecen szénhidrogén koncesszióra javasolt terület komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálati jelentése
  4. Debrecen város klímastratégiája
  5. CATL Magyarország Kft. Biztonsági jelentés
  6. Debrecen szénhidrogén koncesszióra javasolt terület komplex érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálati jelentése

6. Személyes adatok*

Felhatalmazza-e a Bizottságot, hogy az információcsere során felfedje az Ön személyazonosságát azon hatóságok előtt, amelyek ellen Ön panasszal él?

Igen Nem

 Ha felfedhetjük a személyazonosságát az érintett hatóságok előtt, az egyes esetekben megkönnyítheti számunkra panaszának feldolgozását.